

«Έδοξε τω Αγίω Πνεύματι και τη Ιεραρχία»

Ακούγεται ίσως υπερβολικός ο λόγος αναφερόμενος στην συνεδρίαση της 15-16.10.09 της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας, που ασχολήθηκε με το θέμα της **«Ομολογίας Πίστεως κατά του Οικουμενισμού»** και των Διαχριστιανικών Διαλόγων. Αλλ' όμως κάθε απόφαση Ιεράς Συνόδου Αυτοκεφάλου Ορθόδοξου Εκκλησίας, που θεμελιώνεται στην Παράδοση της Εκκλησίας μας και εκφράζει την εκκλησιαστική συνείδηση δεν είναι τίποτα άλλο από προϊόν επινεύσεως της Χάριτος του Πανσθενουργού Παρακλήτου και της συμπράξεως του αδυνάτου ανθρώπου.

Και αυτό συνέβη και στην παρούσα περίπτωση: έχοντας κατά νου το πώς η Ιεραρχία οδηγήθηκε στη συζήτηση αυτή και μελετώντας επισταμένως το πολύ προσεκτικά διατυπωμένο ανακοινωθέν Της, ιδιαιτέρως διαβάζοντας πίσω από τις λέξεις του, αναμφισβήτητα μπορούμε να ομολογήσουμε ότι πράγματι «έδοξε τω Αγίω Πνεύματι και τη Ιεραρχία».

A) Ας δούμε λίγο τι προηγήθηκε: Το τελευταίο καιρό ήρθαν στη δημοσιότητα:

1. Επιστολή του Οικουμενικού Πατριάρχου προς τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, στην οποία ο Πατριάρχης μέμφεται με πολύ σοβαρές εκφράσεις την προσυπογραφή της Ομολογίας από πολλούς Αρχιερείς, ηγουμένους, κληρικούς και λαϊκούς της Εκκλησίας της Ελλάδος (περίπου 10.000 υπογραφές). Μεταξύ άλλων ο Πατριάρχης «συνοδική διαγνώμη» εκφράζει «τον έντονον προβληματισμόν του Οικουμενικού Πατριαρχείου» και καταγγέλλει την «Ομολογία Πίστεως» ότι «παραπλανά μέρος του πιστού λαού», οδηγεί σε «σχίσμα» όχι μόνο τους πιστούς, αλλά και την ίδια την Ιεραρχία και επιπλέον δημιουργεί προβλήματα στη επικοινωνία της Εκκλησίας της Ελλάδος με τις άλλες Ορθόδοξες Εκκλησίες! **Είναι προφανές ότι οι καταγγελίες είναι ιδιαίτερα σοβαρές και αφορούν σε σοβαρότατα κανονικά παραπτώματα που επισείουν αυστηρότατες ποινές.** Και ο Οικουμενικός κατακλείει την επιστολή Του με την πρόσκληση στην Ιεραρχία «το ταχύτερον δυνατόν λάβη επισήμως θέσιν» και να καταδικάσει την Ομολογία και τους κληρικούς που την υπέγραψαν «αναλογιζομένην τον κίνδυνον, τον οποίο εγκυμονεί δια την ενότητα της Εκκλησίας η επιδεικνυμένη ανοχή ή, ως αποδεικνυται, και υπό τινων εκ των επισκόπων αυτής ενθάρρυνσις, τοιούτων διχαστικών ενεργειών» ... Επίσης και σε ομιλία του προ διμήνου ο Πατριάρχης είχε τονίσει ότι οι πρωτεργάτες της Ομολογίας **«θα λάβουν τις δέουσες απαντήσεις διότι αυτά είναι απαράδεκτα πράγματα».**

2. Επιστολή του Μητροπολίτου Περγάμου Ιωάννου (Ζηζιούλα), συμπροέδρου της Μικτής Διεθνούς Επιτροπής του Θεολογικού Διαλόγου Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών προς όλους τους Αρχιερείς της Εκκλησίας της Ελλάδος. Ο Άγιος Περγάμου και αυτός επισείει τον κίνδυνο σχίσματος λόγω της κριτικής που δέχεται ο Θεολογικός Διάλογος, όπως διεξάγεται μέχρι τώρα. Μάλιστα σε ασυνήθιστα αυστηρό ύφος θέτει προ των ευθυνών των (!!!) τους Αρχιερείς της Εκκλησίας της Ελλάδος που επιτρέπουν την κριτική στα συντελούμενα στο χώρο του οικουμενισμού! Ζητά την παρέμβαση της Ιεραρχίας όχι για να συζητήσει αυτή το ζήτημα του Διαλόγου, **αλλά για να απαγορεύσει ουσιαστικά την κριτική που ασκείται!** Οι εκφράσεις του είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικές και προκαλούν πολλές απορίες: **«Πού βαίνομεν ως Εκκλησία, Σεβασμιώτατε άγιε αδελφέ; ... «Ο ταρασσων (τον λαόν του Θεού) βαστάσει το κρίμα, όστις αν ή»... «Η ευθύνη όλων, μάλιστα δε των επισκόπων, είναι πελωρία... Λάβετε, παρακαλούμεν, θέσιν επ' αυτού, πριν ή οδηγηθώμεν εις πλήρη απαξίωσιν των συνοδικών αποφάσεων και διασπασθή το ποίμνιον Σας ως εκ της τυχόν ολιγωρίας μας»!**

3. Αρκετές επιστολές Αρχιερέων απευθυνόμενες στον Αρχιεπίσκοπο, που εξέφραζαν την έντονη ανησυχία τους για την πορεία του Θεολογικού Διαλόγου και ζητούσαν η Ιεραρχία να συζητήσει και να λάβει θέση για το κρίσιμο αυτό θέμα προ της συνεδρίασεως της Μικτής Διεθνούς Επιτροπής στην Κύπρο.

4. Δύο επιστολές προς την Ιεραρχία του **Καθηγητού Δογματικής κ. Τσελεγγίδη**, οι οποίες είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικές για τα συμβαίνοντα στο διάλογο και τις πρακτικές των πρωτοστατούντων σε αυτούς. Ο καθηγητής ζήτησε από την Ιεραρχία : **α)** Να γνωστοποιηθεί το θέμα (του Διαλόγου) στους σεπτούς Ιεράρχες μας. **β)** **Να τεθεί το θέμα στην Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, προκειμένου να συζητηθεί με βάση τον υπάρχοντα σχεδιασμό (προσχέδιο) της Επιτροπής, να τοποθετηθεί η Ιεραρχία και να εκδώσει τη Συνοδική της πρόταση.** Και τέλος **γ)** ο εκπρόσωπος της Ελλαδικής Εκκλησίας να μεταφέρει στην Κύπρο τη Συνοδική της τοποθέτηση, και εντός των ορίων της να κινηθεί και ο ίδιος». Παράλληλα ο κ. Τσελεγγίδης καταγγέλλει ότι «γνωστοί «κύκλοι», που ηγούνται του Θεολογικού Διαλόγου και δεν ανήκουν στην Ελλαδική Εκκλησία, αντί να χαρούν και να επαινέσουν έναν απλό πιστό που σέβεται την Κανονική Τάξη της Εκκλησίας και ζητά να εφαρμοστεί αυτή με την Συνοδική τοποθέτηση της Ελλαδικής Εκκλησίας, αναλώθηκαν σε έναν αγώνα αποτροπής της πραγματοποιήσεως αυτού του αιτήματος. Παρενέβησαν στα εσωτερικά της Ελλαδικής Εκκλησίας χρησιμοποιώντας ψευδείς ισχυρισμούς με συκοφαντική διάθεση εναντίον μου .... Και όλα αυτά τα λέγουν, ατυχώς, τη στιγμή που ζητώ να αποφανθούν Συνοδικώς οι Ιεράρχες της Εκκλησίας μας ... **Αυτοί που μιλούν περί Εκκλησιολογίας και θέτουν ως θέμα του Θεολογικού Διαλόγου την Εκκλησιολογία, μέμφονται τον πιστό που ενεργεί εκκλησιολογικώς και που ζητά την εφαρμογή στην πράξη αυτής της Εκκλησιολογίας από την Εκκλησία του, επειδή θέλει να λάβουν γνώση οι Αρχιερείς και να αποφανθούν στη συνέχεια Συνοδικώς; Πώς εξηγείται ο τόσος φόβος για την πλήρη εφαρμογή και λειτουργία του Συνοδικού Θεσμού της Εκκλησίας;** Μήπως επιθυμούν αντ' αυτού κάποιο σύστημα «Προκαθημένων»;» και συνεχίζει με καίρια ερωτήματα ο Καθηγητής: «Μέχρι σήμερα έγιναν δέκα Συνελεύσεις (στο Διάλογο). Πότε τα θέματα αυτών των Συνελεύσεων (του Διαλόγου) τέθηκαν υπόψη του σώματος της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, προκειμένου να πάρουν θέση σ' αυτά Συνοδικώς; Πότε ο εκπρόσωπος της Ελλαδικής Εκκλησίας συμμετείχε στις Συνελεύσεις (του Διαλόγου) έχοντας στο νου και στα χέρια του την Συνοδική απόφαση της Εκκλησίας του, την οποία υποστήριζε και κατέθετε; Αλλά, αν για καμιά από τις Συνελεύσεις αυτές δεν υπήρχε Συνοδική απόφαση, ποιά απόφαση εκπροσώπησε και κατέθεσε ο εκπρόσωπος της Ελλαδικής Εκκλησίας; Αν όμως έτσι έχουν τα πράγματα και οι Αρχιερείς μας βρίσκονται σε άγνοια για όσα έγιναν, πώς διακηρύσσεται ότι ο Διάλογος διενεργείται όχι με τις ενέργειες ορισμένων προσώπων ή Εκκλησιών, αλλά με αποφάσεις όλων ανεξαιρέτως των αυτοκεφάλων και αυτονόμων Εκκλησιών; ...Οι γνώμες των προσώπων που ηγούνται του Διαλόγου, αλλά και Προκαθημένων Εκκλησιών, μου είναι σεβαστές ως προσωπικές μόνον απόψεις τους και όχι ως γνώμες που εκφράζουν οπωσδήποτε το σύνολο της Εκκλησίας. Γι' αυτό και θα περιμένω ταπεινά να εκφραστεί η Εκκλησία μας εν Πνεύματι Αγίω Συνοδικά και ελεύθερα, σχετικώς με τη Συνέλευση της Κύπρου, και όχι κάτω από εκβιαστικές καταστάσεις που δημιουργούν ορισμένοι παράγοντες, οι οποίοι δεν ανήκουν στην τοπική Εκκλησία μας. Οι παράγοντες αυτοί, ενώ δείχνουν από τη μια ότι ενοχλούνται, όταν επικαλούμαστε την λήψη Συνοδικής αποφάσεως, από την άλλη, έμμεσα πλην σαφώς, μας δίνουν την εντύπωση ότι θέλουν να επιβάλουν την κατευθυντήρια γραμμή τους... Η Ελλαδική Εκκλησία είναι αυτοκέφαλη και θα πρέπει ελεύθερα και ανεπηρέαστα να εκφραστεί Συνοδικώς».

5. Επιστολή Κληρικών (8.10.09) προς την Ιεραρχία που αιτιολογούσαν την προσυπογραφή της Ομολογίας και ζητούσαν η Εκκλησία της Ελλάδος να συζητήσει και αποφανθεί συνοδικά για το θέμα του Διαλόγου, διότι εξελίσσεται κατά παράβαση των πανορθοδόξως εγκεκριμένων. Επίσης, οι κληρικοί με τη γλώσσα της αλήθειας απαντούσαν στις επιστολές του Πατριάρχου και του Μητροπολίτου Περγάμου. Επεσήμαναν συγκεκριμένα την «παρεμβατική τακτική και εισχώρηση στα της Εκκλησίας της Ελλάδος, αποπροσανατολισμό και επιλεκτική αναφορά ενεργειών και αποφάσεων, καθώς και παντελή έλλειψη επιχειρημάτων και τεκμηριωμένου λόγου.... **Με ανοίκειους χαρακτηρισμούς, υποδείξεις, έμμεσους εκβιασμούς και απειλές επιχειρείται η ποδηγέτηση και η χειραγώγηση των Ιεραρχών και η τεχνητή εκμείωση της αποφάσεώς τους** ... Πώς θα προσέλθει ο Συνοδικός απεσταλμένος της Εκκλησίας της Ελλάδος να συμμετάσχει στην διαπραγμάτευση του νέου κειμένου της Επιτροπής, όταν δεν έχει εγκριθεί Συνοδικά το προηγούμενο, το οποίο μάλιστα αποτελεί και τη βάση του επικείμενου διαλόγου; Ποιά αξιοπιστία μπορεί να έχει ένας τέτοιος διάλογος (υπό την συμπροεδρία του Σεβασμιωτάτου Περγάμου), όταν αδιαφορεί για τη Συνοδική έγκριση των πορισμάτων του εκ μέρους των Τοπικών Ορθοδόξων Εκκλησιών που μετέχουν σ' αυτόν; Γιατί διαμαρτύρονται για την «Ομολογία

Πίστewς», η οποία αποτελεί συνοδική συμμετοχή του πληρώματος της Εκκλησίας, την οποία έπρεπε να επιδιώκουν και όχι να αφορίζουν; Αυτό δεν είναι Ορθόδοξη Εκκλησιολογία, **αλλά παπική ιεροκρατία**. Αυτήν την ιεροκρατική «αυθεντία και το κύρος των Συνοδικών αποφάσεων» υπερασπίζεται ο Μητροπολίτης Περγάμου κι αυτό είναι το «εκκλησιολογικόν διακύβευμα» για το οποίο αγωνιά» . και καταλήγει η επιστολή των κληρικών: «Η ορθόδοξη Εκκλησιολογία προσβάλλεται από ιεροκρατικές τάσεις που αγνοούν το πλήρωμα της Εκκλησίας, από περιφρόνηση της ιεροκανονικής και Πατερικής Παραδόσεως, όπως αυτή οριοθετήθηκε στις Οικουμενικές και Τοπικές Συνόδους για την στάση μας έναντι των αιρετικών, αλλά και από την εσχάτως ενισχυμένη υπερόρια ανάμειξη σε θέματα της αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Ελλάδος. Με εμπιστοσύνη στην Σεπτή Ιεραρχία της Εκκλησίας μας παρακαλούμε υικώς τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο και τους Σεβασμιωτάτους Ποιμνάρχεις μας να αποφανθούν και να τοποθετηθούν Συνοδικώς, με τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, και να αναπαύσουν το εν Χριστώ ποίμνιό τους, που αγωνιά απληροφόρητο, αναμένοντας την φωνή της Μητέρας Εκκλησίας του».

Β) Σε ένα τέτοιο ιδιαίτερα βαρύ κλίμα εκλήθη η Ιεραρχία να αποφανθεί στα αιτήματα που έθεσαν ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ο Μητροπολίτης Περγάμου, Αρχιερείς, κληρικοί και ο Καθηγητής Τσελεγγίδης και μαζί με όλους τους ανωτέρω, 10.000 Κληρικοί και λαϊκοί από πολλές Ορθόδοξες Εκκλησίες που υπέγραψαν την «Ομολογία Πίστewς κατά του Οικουμενισμού». Και η Ιεραρχία πραγματικά σε δύο πολύωρες συνεδριάσεις Της «συνεζήτησε καί **απεφάσισε ομοφώνως** ... μέ αισθημα ευθύνης έναντι του Θεού, της αμωμήτου ημών πίστewς καί παραδόσεως καί του ευσεβούς λαού, πρὸς δόξαν Θεού καί εύκλειαν της Εκκλησίας».

Η Ανακοίνωση της Ιεραρχίας αξίζει μια προσεκτικότερη ανάγνωση.

1. Η Ιεραρχία, ήτοι το Ανώτατο Όργανο διοικήσεως της Εκκλησίας της Ελλάδος και εκφράσεως της συνειδήσεώς Της, για πρώτη φορά στην ιστορία της Οικουμενικής Κινήσεως συζήτησε αναλυτικά το θέμα των Θεολογικών Διαλόγων. Αυτό από μόνο του είναι πολύ σημαντικό!

2. Στην παραγρ. 1 η Ιεραρχία αναγνωρίζει ότι ο μέχρι τώρα Διάλογος διεξαγόταν χωρίς να υπάρχει η απαραίτητη ενημέρωσή Της και αποφάσισε ότι στο εξής «θά λαμβάνη γνώση όλων τῶν φάσεων τῶν Διαλόγων, διαφορετικά κανένα κείμενο δέν δεσμεύει τήν Έκκλησία. Άλλωστε αυτό συνιστᾷ τό Συνοδικό Πολίτευμα τῆς Έκκλησίας». «Κανένα κείμενο» σημαίνει κείμενο από όπου και αν προέρχεται! **Είναι προφανές ποιοι είναι αποδέκτες του μηνύματος αυτού...**

3. Για την Ιεραρχία μας «Συνοδικό πολίτευμα» σημαίνει αποκλειστικά και μόνο απόφασή Της και όχι «κάποιο σύστημα των "Προκαθημένων"» (καθηγητής Τσελεγγίδης)! **Είναι και εδώ προφανές ποιοι είναι αποδέκτες του μηνύματος αυτού...**

4. Είναι άξιο επισημάνσεως, αλλά και ανησυχίας, ότι οι πρωτοστατούντες στο Διάλογο είχαν περιοριστεί ή καλύτερα επαναπαυτεί στην απλή σύμφωνη γνώμη των Προκαθημένων μόνο για την έναρξη των διαφόρων φάσεων του Διαλόγου και **ποτέ δεν επεδίωξαν τη Συνοδική έγκριση των κειμένων του Διαλόγου, ούτε από τους Προκαθημένους, ούτε από τις Συνόδους των κατά τόπους Αυτοκεφάλων Εκκλησιών**, όπως επιβάλλει η Ορθόδοξη εκκλησιολογία! **Και το πιο ανησυχητικό είναι ότι προσπάθησαν να αποτρέψουν την ενασχόληση της Ιεραρχίας με την ουσία και το περιεχόμενο του Διαλόγου! Ο καθηγητής Τσελεγγίδης είναι απολύτως σαφής και αποκαλυπτικός.**

5. Η παραγρ. 2 είναι σαφέστατη: «Ο Διάλογος πρέπει να συνεχισθεί». Η Ιεραρχία δεν σταματά εδώ, αλλά κρίνει απαραίτητο να συμπληρώσει: **«ΟΜΩΣ»**, λέει η Ιεραρχία, ο διάλογος πρέπει να συνεχιστεί υπό αυστηρές προϋποθέσεις: **«ΜΕΣΑ ΟΜΩΣ ΣΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ»**. Αν διαβάσουμε πίσω από τις γραμμές, είναι προφανές ότι η Ιεραρχία με πολύ λεπτότητα επισημαίνει **«ότι μέχρι τώρα προφανώς δεν συνέβαινε αυτό** - εν εναντία περιπτώσει δέν θα χρειαζόταν τέτοια επισήμανση! Άλλωστε, αν η μέχρι τώρα πορεία του Διαλόγου είχε κινηθεί «μέσα στα Ορθόδοξα εκκλησιολογικά και κανονικά πλαίσια» προφανώς κανένας πιστός δέν θα είχε αντίρρηση, **ούτε «Ομολογία πίστewς κατά του Οικουμενισμού» θα είχε νόημα!** Επί πλέον, όταν η Ιεραρχία απαιτεί για το Διάλογο να κινείται «μέσα στα ... κανονικά πλαίσια» είναι προφανές ότι αποκλείει τις αντικανονικές **ενέργειες των συμπροσευχών!**

6. Η παράγρ. 3 επισημαίνει ότι σκοπός του διαλόγου είναι η **«εν αληθεία»** εκπλήρωση της προσευχής υπέρ «της των πάντων ενώσεως». Αυτό το «εν αληθεία» συχνά αποσιωπάται από ορισμένους, ή δέν του δίδεται η πρέπουσα βαρύτητα ...

7. Ασφαλώς, η πλέον καθοριστική είναι η παραγρ. 5 που περιέχει τη συγκεκριμένη «κατεύθυνση» που δόθηκε στους εκπροσώπους της Εκκλησίας της Ελλάδος για το Διάλογο στην Κύπρο. Η Ιεραρχία απεφάνθη Συνοδικώς και έδωσε «κατεύθυνση στους εκπροσώπους της Εκκλησίας μας να υποστηρίξουν, ώστε να εγγραφεί στο τελικό κείμενο η κανονική θέση του πρωτείου του πάπα Ρώμης κατά την πρώτη χιλιετία σε σχέση προς τις Οικουμενικές Συνόδους και σε αναφορά προς τον 3ον Κανόνα της Β΄ Οικουμενικής Συνόδου και τον 28ο Κανόνα της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου». Η Ιεραρχία με την παρ. 5 απάντησε στα αιτήματα της επιστολής των Κληρικών (8.10.09) και ιδιαίτερος του Καθηγητού της Δογματικής κ. Τσελεγγίδη που είχε ζητήσει «ο εκπρόσωπος της Ελλαδικής Εκκλησίας να μεταφέρει στην Κύπρο τη Συνοδική της τοποθέτηση, και εντός των ορίων της να κινηθεί και ο ίδιος»!

8. Αν γίνει σεβαστή και εφαρμοστεί η δοθείσα «κατεύθυνση» (παρ. 5) στον εν εξελίξει διάλογο στην Πάφο-Κύπρο είναι προφανές ότι ανατρέπονται πλήρως τα συμπεράσματα του προσχεδίου (κείμενο Ελούντα-Κρήτη 2008) και στη φάση αυτή του Διαλόγου συνολικά οι μεθοδεύσεις του Βατικανού και τινών άλλων ... Ίσως αυτό φοβούνταν κάποιοι και ήθελαν τις Συνόδους να μην ασχολούνται με την ουσία του διαλόγου! (είναι αναγκαία περαιτέρω ανάλυση της Συνοδικής «κατευθύνσεως»).

9. Η Ιεραρχία στην παρ. 6 του ανακοινωθέντος Της αναφέρεται στην «Ομολογία Πίστεως». Υπενθυμίζω ότι ο Πατριάρχης και σε ομιλίες του και σε επίσημο Πατριαρχικό Γράμμα, «συνοδική διαγνώμη» μάλιστα, είχε ζητήσει την αποκήρυξή της ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή και την καταδίκη όσων υπέγραψαν, διότι η Ομολογία, κατά τον Πατριάρχη, «παραπλανά τον πιστό λαό», δημιουργεί «σχίσμα» στο λαό και την Ιεραρχία, παρακωλύει σοβαρά τη διορθόδοξη συνεργασία κοκ. Από το ανακοινωθέν προκύπτει ότι η Ιεραρχία προφανώς δεν συμμερίζεται τις Πατριαρχικές ανησυχίες και δεν τις βρίσκει δικαιολογημένες. Ο εκπρόσωπος Τύπου Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιερόθεος μάλιστα **δήλωσε ότι η Ομολογία δεν προκαλεί κανένα σχίσμα**. Για το λόγο αυτό η Ιεραρχία **δεν την αποκήρυξε, ούτε ως προς το περιεχόμενο, ούτε ως προς τη διαδικασία** (συγκέντρωση υπογραφών κλπ)! Και ασφαλώς δεν επέβαλε εκκλησιαστικά επιτίμια στους υπογράψαντες κληρικούς, ούτε καν επίπληξη, ή έστω απλή σύσταση! **Αλλά ούτε και η υπογραφή των πιστών χαρακτηρίστηκε ως εκκλησιολογικά απαράδεκτη!** Άλλωστε πώς ήταν δυνατόν να καταδικάσει τέτοιο κείμενο και την υπογραφή του, όταν είναι πρόδηλο από το ανακοινωθέν ότι οι ίδιοι οι Ιεράρχες **συμερίζονται τις ανησυχίες των συντακτών της «Ομολογίας»;** Πώς να καταδικάσουν Αρχιερείς, αλλά και σεβασμίους καθηγουμένους με ολόκληρες Αδελφότητες και λοιπούς κληρικούς από πολλές Ορθόδοξες χώρες, όταν η υπογραφή τους στην «Ομολογία» στάθηκε αφορμή για **να συζητήσει η ίδια η Ιεραρχία τόσο αναλυτικά και να ενημερωθεί για το κρίσιμο θέμα του Διαλόγου ;** Όπως δήλωσε Αρχιερέας εκ των μη υπογραψάντων **«τελικά η Ομολογία μας βγήκε σε καλό. ενημερώθηκε η Ιεραρχία για τα θέματα αυτά στα οποία είχε μεσάνυκτα»!** Και μόνο το γεγονός ότι η Ομολογία στάθηκε αφορμή για τη συζήτηση και απόφαση της Ιεραρχίας αυτό και μόνο αποτελεί την καταξίωσή της στη σύγχρονη εκκλησιαστική πραγματικότητα.

10. Η Ιεραρχία δεν απαξιοί θεολογικά την «Ομολογία», αλλά τη χαρακτηρίζει απλώς «ως εκ περισσού», δηλ. «χωρίς να είναι απαραίτητη, αναγκαία» (Μπαμπινιώτης). Έχει ιδιαίτερη σημασία η αιτιολόγηση της φράσεως αυτής: δεν είναι απαραίτητη, **διότι η ίδια η Ιεραρχία πλέον «παρακολουθεί και θα συνεχίσει να παρακολουθεί επαγρυπνούσα το θέμα των διαλόγων».** Η αιτιολόγηση αυτή, εν συνδυασμώ με την εφαρμογή εν τοις πράγμασι της παραγρ. 1 όπου δηλώθηκε ότι **«παρακολουθεί και θα συνεχίσει να παρακολουθεί επαγρυπνούσα το θέμα των διαλόγων»**, πραγματικά καθιστά πλέον την Ομολογία μη απαραίτητη, μη αναγκαία. **Για τη μέχρι σήμερα αναγκαιότητά και χρησιμότητά της προσμαρτυρεί και η ίδια η συζήτηση στην Ιεραρχία!** Η «Ομολογία» στάθηκε η αφορμή της Συνοδικής συζητήσεως και αποφάσεως. Αν δεν υπήρχε δεν θα προκαλείτο και ενημέρωση της Ιεραρχίας. **Όσοι στη συνοδική φράση «ως εκ περισσού» βλέπουν θεολογικό χαρακτηρισμό και μάλιστα απαξιωτικό για την «Ομολογία» είναι πρόδηλο ότι εκφράζουν τους ανεκπλήρωτους πόθους και τις ανικανοποίητες επιθυμίες τους ...**

11. Συγκινητική όμως είναι η φράση της παρ. 6 του ανακοινωθέντος: Η Ιεραρχία «παρακαλεί τους πιστούς να εμπιστεύονται τους ποιμένες»! Πραγματικά μιλάει η μάνα-Εκκλησία στα παιδιά της, και όχι η μητριά. Μιλάει ο πατέρας-Επίσκοπος και όχι ο πατριός! Και τι δεν υποδηλώνει

αυτό το «παρακαλεί δε τους πιστούς»! Υπονοεί την κατανόηση του πατέρα στην εύλογη ανησυχία των παιδιών του. **Φανερώνει το σεβασμό στην προσωπικότητα των παιδιών του.** Προσμαρτυρεί στην ιερή υποχρέωση των πιστών να ανησυχούν και να νοιάζονται όταν «πίστις το κινδυνευόμενο». Δόξα τω Θεώ! είναι μακράν της Ιεραρχία μας ιεροκρατικές αντιλήψεις επιβολής, φίμωσης και πάταξης της φωνής, της αγωνίας και της ανησυχίας του Λαού του Θεού! Συγκρίνοντας τη φράση αυτή με άλλα κείμενα που αναφέρονται στην «Ομολογία» εγχώρια ή αλλαχόθεν προερχόμενα γίνεται απόλυτα κατανοητή **η τεράστια διαφορά ήθους:** του ποιμένα που βιώνει καθημερινά και από κοντά την αγωνία του ποιμνίου του, από τον αφ' υψηλού εστώτα και μακράν ποιμνίου φιλοσοφούντα **ή απλώς διοικούντα!**

Συμπερασματικά

Α) Η ομόφωνη απόφαση της Ιεραρχίας μετά από δύο μέρες εξαντλητικής συζητήσεως αποδεικνύει ότι σε θέματα διαφυλάξεως της Πίστεως η Ιεραρχία μας στέκεται ενωμένη και τίποτα και κανένας δεν μπορεί να τη διασπάσει και να δημιουργήσει καταστάσεις σχίσματος και διχοστασιών στους κόλπους Της!

Β) Οι Ιεράρχες μας απέδειξαν ότι αγαπούν εν αληθεία και αληθεύουν εν αγάπη, διότι ξέρουν και μπορούν να αποδίδουν την ενδεδειγμένη φιλοξενία και φιλοφρόνηση που πηγάζει από το σεβασμό και την αγάπη τους στον Πατριάρχη μας όταν επισκέπτεται τις Ι. Μητροπόλεις, αλλά ταυτόχρονα όμως όταν πρόκειται για θέματα πίστεως και εκκλησιαστικής τάξεως μπορούν και ξέρουν να ομιλούν τη γλώσσα της αλήθειας, πάλι με σεβασμό και αγάπη ...

Γ) Η απόφαση της Ιεραρχίας καθώς και ολόκληρη η συζήτηση που προηγήθηκε με την υπογραφή της «Ομολογίας πίστεως κατά του Οικουμενισμού» απέδειξε ότι στα κρίσιμα θέματα των Διαλόγων είναι απαραίτητη η συμμετοχή ολόκληρης της Εκκλησίας. **Δεν είναι δυνατόν μία ομάδα, κάποιιοι «επαγγελματίες του διαλόγου», να μονοπωλούν την έκφραση της Εκκλησίας ερήμην της Ι. Συνόδου και των πιστών.** Κάθε μέλος, από τον Πατριάρχη μέχρι και τον τελευταίο πιστό, καλείται εν ταπεινώσει και αγάπη, αναλόγως προς το χάρισμα που έχει, να διακονεί τη μαρτυρία της Ορθοδόξου Πίστεως στους εγγύς και τους μακράν. Οι παπικής προελεύσεως ιεροκρατικές αντιλήψεις που απομονώνουν από τα συμβαίνοντα κληρικούς και λαϊκούς, ή η προτεσταντικής νοοτροπίας ασέβεια προς τους αγρυπνούντες ποιμένες δεν έχουν καμία θέση στο Σώμα του Χριστού. Είναι φανερώσεις εκκλησιολογικής παθογένειας και ως τέτοιες πρέπει να αντιμετωπίζονται από όλους.

Δ) Η απόφαση της Ιεραρχίας καθώς και ολόκληρη η σχετική αλληλογραφία αναφορικά με την υπογραφή της «Ομολογίας πίστεως κατά του Οικουμενισμού» έτυχε ευρύτατης διαδόσεως στο διαδίκτυο και έχει μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών. Αυτό σημαίνει και ουσιαστική ανάπτυξη και εμβάθυνση της διορθόξου συνεργασίας, όχι μόνο στο απαραίτητο προσωπικό επίπεδο των Προκαθημένων των Αγιωτάτων Εκκλησιών, αλλά κυρίως στο επίπεδο του προβληματισμού των Ορθοδόξων πιστών. Για το λόγο αυτό η συμβολή της «Ομολογίας πίστεως κατά του Οικουμενισμού» ίσως αποδειχθεί έτι πλέον καθοριστική και πυροδοτήσει αγαθές εξελίξεις και σε άλλες Ορθόδοξες χώρες. Είθε και οι Ιεραρχίες των Εκκλησιών αυτών να ακολουθήσουν την Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος και να μπορούν και Αυτές να πουν «έδοξε τω Αγίω Πνεύματι και ημίν».

Ε) Τέλος, όλοι κατανοούμε πολύ καλά ότι το μείζον πλέον είναι η **εφαρμογή εν τη πράξει των αποφάσεων της Ιεραρχίας.** Και αυτό δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση, διότι **δυστυχώς στο χώρο του Διαλόγου έχουν παγιωθεί καταστάσεις οι οποίες μας θλίνουν και δεν είναι εύκολο να ανατραπούν.** Ο Λαός του Θεού αγρυπνά, προσεύχεται και ελπίζει στη συνεχή επαγρύπνηση των Ποιμένων του για την εφαρμογή των Αποφάσεων της Ιεραρχίας από όλους και σε όλα τα επίπεδα. Προσβλέπει με ελπίδα και πιστεύει ότι δε θα διαφευστεί ...

Πάτρα 20.10.09

<http://www.impantokratoros.gr/55F89EDB.el.aspx>

π. Αναστάσιος Γκοτσόπουλος

Εφημέριος Ι. Ν. Αγ. Νικολάου Πατρών

e-mail : agotsopo@gmail.com

τηλ. 6945-377621